

Vinterreeksamen 2025/2026

Fag: Selskabsret – Cand.merc.aud.

Rettevejledning

1. Hvad skal advokaten gøre CC, PP og RR opmærksom på i forbindelse med stiftelse af deres selskab?

CC, PP og RR kan vælge at stifte et aktieselskab eller et anpartsselskab (der er også øvrige muligheder). De ønsker ikke at stifte et aktieselskab, hvorfor de kan vælge anpartsselskab. SL § 4.

De skal sørge for at overholde selskabslovens bestemmelser for stiftelse, de skal have underskrevet et stiftelsesdokument, jf. SL § 25, samt udfærdige vedtægter. SL § 26 sætter minimumskrav for stiftelsesdokument. SL § 28 sætter minimumskrav for vedtægter.

Forkøbsretten skal aftales i vedtægterne, jf. SL § 67, jf. SL § 29

CC vil låne pengene til startkapital til RR og PP. Der er ikke tale om § 206, stk. 1, idet det er CC som privatperson, der låner dem pengene. De kan derfor frit låne pengene.

Den gode besvarelse: De kan aftale, at PP og RR alene indbetaler 25 % af deres startkapital. Dog alene, hvis de er "god for" kapitalen.

De kan vælge både at have bestyrelse og direktion, SL § 111, stk. 1, nr. 1. Ligeledes kan RR være både bestyrelsesmedlem og direktør.

De skal have udfærdiget selskabets formål, som ikke skal være for bredt formuleret eller være misvisende.

Udgangspunkt er, at et kapitalselskab ikke kan indgå forpligtelser, førend det er registeret, jf. SL § 41, stk. 1.

De nærmere aftalevilkår og aftalepart for RR's disponering fremgår ikke af opgaveteksten. Uanset må RR som udgangspunkt hæfte for de indgåede aftaler og køb, indtil der er sket registrering hos Erhvervsstyrelsen. Såfremt der ikke sker registrering, vil RR derfor hæfte for disse forpligtelser. Forpligtelserne indgås både før, CC, PP og RR har underskrevet et stiftelsesdokument, og inden det er registreret. Der er derfor ikke tale om SL § 41, stk. 3. Advokaten bør gøre opmærksom på, at aftalerne på en eller anden vis skal overdrages til selskabet. Det fremgår ikke af teksten, hvorvidt CC og PP havde samtykket til dispositionerne, såfremt må de også hæfte.

2. Redegør for, om bestyrelsen kan købe kapitalandelene af investoren på vegne af selskabet?

Et kapitalselskab kan erhverve egne kapitalandele, jf. SL § 197, hvis de er fuldt indbetalt, og der er frie reserver. Det bliver oplyst, at de skal købe dem til 250.000 kroner, hvilket er inden for de frie reserver. Ligeledes er minimumskapital efter SL § 4 indbetalt.

Beslutningen om erhvervelse af egne kapitalandele træffes af generalforsamlingen, jf. SL § 198, stk. 1. Det er derfor ikke tilstrækkeligt, at de er enige i bestyrelsen. Der foreligger heller ikke en bemyndigelse.

Den gode besvarelse: Henset til de også udgør kapitalejere, kan de lave et skrivebords-generalforsamlingsprotokollat for beslutningen.

Egne kapitalandele har herefter ikke stemmeret, jf. SL § 85. Fortsat økonomiske rettigheder.

Litteratur: Krüger s. s. 287ff.

3. Vurder, om generalforsamlingen er gyldigt afholdt, og om beslutningen om fusion kan anses for lovligt truffet.

Udgangspunktet er, at generalforsamlingen afholdes ved fysisk møde, hvor kapitalejerne møder frem eller møder ved en fuldmægtig. Fuldstændig elektronisk generalforsamling kræver hjemmel i vedtægterne, jf. SL § 77, stk. 2. Det er oplyst, at RR deltog fysisk, hvorfor der var adgang til at deltage fysisk. Der er tale om en delvis elektronisk generalforsamling, jf. SL § 77, stk. 1. Det kræver ikke hjemmel i vedtægterne, men blot en beslutning af bestyrelsen.

Drøft om fusionen ligger inden for dagsordenen for den ekstraordinære generalsamling. Emnet er: "selskabs fremtid". SL § 89, stk. 1. Resultatet af drøftelsen er irrelevant, idet alle kapitalejere samtykker til afstemning, jf. SL § 91.

Tekniske problemer kan medføre ugyldighed, hvis de har haft indflydelse på afstemningsresultatet.

Det skal vurderes, om den manglende stemme kunne have ændret udfaldet.

Beslutning om fusion i det ophørende selskab kræver generalforsamling, jf. SL § 246, stk. 1. Flertal efter SL § 106. Eftersom PP stemte for, ville det ikke ændre udfaldet, og derfor er beslutningen lovlig.

Den gode besvarelse: 10 % af kapitalen ligger i egne kapitalandele og tages ikke med i opgørelsen af kapitalen, jf. SL § 85. Uanset om PP stemte for eller i mod, ville det ikke ændre på udfaldet.

Relevant litteratur: s. 444, 460f

4. Redegør for, hvad advokaten skal rådgive i de ovenstående problemstillinger.

Fusion mellem ApS'er reguleres i SL §§ 236-270. Formål er at sikre kapitalejerne i fusion, og ligeledes at kreditorernes retsstilling ikke forringes.

Idet der er tale om to anpartsselskaber som deltagere i fusionen, da kan anpartshaverne i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes fusionsplan, jf. SL § 237, stk. 2. Tilsvarende for fusionsredegørelse, jf. SL § 238, stk. 2. Potentielt udfærdige en mellembalance efter SL § 239. Tilsvarende kan der fravælges udtalelse fra vurderingsmænd, jf. SL § 241, stk. 1. Ligeledes fravige udtalelse om kreditorernes stilling, jf. SL § 242, stk. 1.

Såfremt de fravælger erklæring om kreditorernes stilling, da skal kreditorerne have mulighed for at anmelde og kræve sig indfriet, jf. SL § 243, stk. 1.

Den gode besvarelse: Advokaten skal rådgive, at såfremt der er enighed mellem kapitalejerne, vil de kunne fravige de fleste dokumenter i en fusion. Det er dog påkrævet, at kreditorerne alternativt skal have mulighed for at anmelde deres krav og blive indfriet. Dette medfører dog nok mere papirarbejde, hvorfor der bør indhentes udtalelse om kreditorernes stilling, jf. SL § 242, stk. 1.

RR og PP kan kræve, at der udfærdiges en udtalelse fra en vurderingsmand om, hvorvidt vederlaget for kapitalandelene i et ophørende kapitalselskab er rimeligt og sagligt begrundet, jf. SL § 241, stk. 4. Såfremt de ikke finder vederlaget rimeligt, kan de kræve godtgørelse, jf. SL § 249.

Kreditorernes retsstilling beskyttes ved en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling, jf. SL § 242, stk. 1. Hvis erklæringen ikke udfærdiges, eller den når frem til, at kreditorernes stilling forringes som følge af fusionen, da vil udlejer have mulighed for at blive indfriet, jf. S § 243, stk. 1.

Ved fusion sker der universalsuccession, og det fortsættende selskab hæfter fortsat for det ophørende selskabs gæld. Udlejer skal derfor ikke være bekymret for ikke at blive indfriet.

Litteratur: s. 663ff. og 678

5. Kan RR hindre, at der udloddes udbytte?

Generalforsamlingen træffer beslutning om udbytte, men kun på forslag fra ledelsen, jf. SL § 180.

Beslutning om udbytte træffes af generalforsamlingen, men kun inden for rammerne af det centrale ledelsesorgans forslag, jf. SL § 180, stk. 1. Det centrale ledelsesorgan udgør i denne situation bestyrelsen, jf. SL § 5, nr. 4. Ledelsen skal sikre, at udlodningen er forsvarlig, jf. SL § 179, stk. 2.

Ledelsen er RR, PP og CC.

CC skal derfor tage det med til bestyrelsen for derved at indkalde til generalforsamlingen. Det kræver derfor, at hun får bestyrelsen med på udlodningen. (PP og RR) Der er tale om et simpelt flertal efter SL § 105, stk. 1, hvorfor RR ikke selv kan forhindre, at der udloddes udbytte, såfremt CC og PP afstemmer med flertal.

Udlodning må kun ske, hvis det er forsvarligt, jf. SL § 179, stk. 2, samt udlodning kan kun ske af selskabets frie midler, jf. SL § 180, stk. 2/SL § 182, stk. 3. Det er ikke oplyst, om det er ordinær eller general. Eftersom der er tvivl om, hvorvidt der er positiv egenkapital, er det ikke muligt at udlodde udbytte.

Relevant litteratur: Krüger s. 330–334.

6. Kan CC beslutte, at selskabet skal tages under frivillig likvidation?

Frivillig likvidation: SL §§ 216-235. Kræver beslutning på generalforsamling SL § 217, flertal efter § 106 og udpegning af likvidator SL § 218. Herved ophører hele selskabet. Idet der kræves 2/3 del flertal, vil CC ikke kunne likvidere selskabet, da PP og RR ikke ønsker en likvidation.

Litteratur: 644ff.

7. Redegør for, om CC kan sælge sine kapitalandele.

Udgangspunktet er, at kapitalandele er frit omsættelige, jf. SL 48. Det er dog i vedtægterne aftalt, at der er forkøbsret for de øvrige kapitalejere, SL § 67. PP og RR skal have mulighed for at købe hendes kapitalandele, inden hun sælger dem til sin bekendt.

Hvis ikke de kan blive enig om værdien, da skal prisen fastsættes til kapitalandelens værdi, jf. SL § 67, stk. 3.

CC giver PP og RR en frist på 10 dage til at finde ud af, hvad de vil. CC kan ikke sælge kapitalandelen, før der er gået 3 uger, som det er aftalt i vedtægterne.

Litteratur: s. 241

8. Du er PP og RR's advokat.

8.1 Er de nye vedtægter lovlige?

Der er i vedtægterne aftalt, at beslutninger af væsentlig og økonomisk stor betydning kræver enstemmighed, kapitalforhøjelse kræver enstemmighed, og ligeledes at omstrukturering, herunder likvidation, spaltning og fusion kræver enstemmighed.

Udgangspunktet ved væsentlige og økonomiske store beslutninger er, at de som udgangspunkt kan træffes af bestyrelsen med almindeligt flertal; såfremt de er ekstraordinære store vil der kunne argumenteres for, at

det kræver en generalforsamlingsbeslutning. Der er ikke noget i vejen for at skærpe kravene hertil, netop at der kræves enstemmighed på generalforsamling.

Udgangspunkt er, at generalforsamling træffer beslutning om forhøjelse. Kapitalforhøjelse kræver normalt kvalificeret flertal ved generalforsamling, jf. SL § 154, stk. 2, jf. SL § 106, stk. 1

Der er intet, som hindrer PP og RR i at fastsætte strengere krav end de deklaratoriske regler i selskabsloven. At kapitalforhøjelse kræver enstemmighed, strider ikke mod præceptive regler.

Tilsvarende er enstemmighed en skærpelse af de deklaratoriske regler om likvidation (SL § 217, stk. 2), spaltning (SL § 264) og fusion (SL § 246, stk. 1), hvorfor der intet er til hinder for det.

Enstemmighedskrav er gyldigt, men kan være uhensigtsmæssigt.

Ændring kræver vedtægtsændring med kvalificeret flertal.

Litteratur: s. 247f.

8.2 Hvad kan PP gøre ved den nye samarbejdsaftale?

Udgangspunkt er, at RR er tegningsberettiget jf. SL § 135, stk. 2.

Det følger af SL § 136, stk. 1, nr. 2 og nr. 3, at hvis aftalen ligger uden for formålet, eller såfremt RR har overskredet sin bemyndigelse eller væsentligt tilsidesat selskabets interesser, da er selskabet ikke forpligtet, hvis tredjemand – den nye samarbejdspartner – vidste eller burde vide, at RR handlede uden for sin bemyndigelse. Opgaveteksten giver ikke nærmere oplysning herom. Drøftelse af om formålet er udenfor. Resultatet er ikke vigtigt.

Desuagtet svaret – hvis ovenstående ender med at påføre enten selskabet, kapitalejere eller tredjemand et tab - da er RR erstatningsansvarlig, jf. SL § 361, stk. 1. Den studerende skal behandle de fire betingelser for erstatning.

Henset til grovheden af uagtsomheden skal han ikke forvente at få denne nedsat, jf. SL § 363.